

**Materialet til konsultasjonsmøtet om digitalisering mellom regjeringen og KS
7. mai 2021**

Konsultasjonsmøtet om digitalisering	2
1 Oppfølging fra forrige møte	3
2 Prinsipper for involvering av kommunal sektor i statlig digitaliseringsarbeid	4
3 Arbeidet med de 7 livshendelsene i digitaliseringsstrategien og øvrig samarbeid om digitaliseringsstrategien	6
4 Informasjonssikkerhet og personvern	7
5 Ansvarsfordeling mellom stat og kommune i digitaliseringsarbeidet – felles behandlingsansvar	8
Vedlegg 1	10

Beskrivelse av vedlegg:

1. Vedlegg 1 - Referat fra konsultasjonsmøte om digitalisering 14. september 2020
2. Vedlegg 2 - Orienteringssaker (eget dokument)

Konsultasjonsmøtet om digitalisering

Tema og forberedelser

Samarbeidet mellom statlig og kommunal sektor er styrket de siste årene. Regjeringen og KS har ved å utvikle og legge frem digitaliseringsstrategien i fellesskap, gitt tydelige signaler om å styrke samhandling og samstyring mellom statlig og kommunal sektor.

Strategien operasjonaliseres gjennom en felles handlingsplan. Det er inngått en egen samarbeidsavtale mellom KS og KMD om oppfølging av ambisjoner og felles tiltak i digitaliseringsstrategi for offentlig sektor. Et mål med samarbeidsavtalen er å avklare ansvarsforhold for å styrke samhandling og samstyring på digitaliseringsområdet. Det første konsultasjonsmøtet om digitalisering mellom regjeringen og KS ble avholdt 14. september 2020.

Hovedtema for konsultasjonsmøtet om digitalisering vil være vesentlige tverrgående problemstillinger som er strategisk viktige for kommunal sektor, inkl. tiltak i digitaliseringsstrategien.

Det er i utgangspunktet deltakelse fra KS, KMD, ASD, BFD, HOD, KD, JD og FIN på dette møtet, da dette er de departementene som er mest relevante for kommunal sektor på digitaliseringsområdet nå. Møtet gir departementene og KS anledning til å konsultere og informere hverandre om aktuelle saker og tema som er viktige for å lykkes med felles ambisjoner. Departementene og KS har i tillegg anledning til å drøfte konkrete digitaliserings saker i bilaterale møter. Problemstillinger og konklusjoner fra slike prosesser kan likevel tas opp på dette møtet. Det er et mål å løfte fram de viktigste sakene innenfor digitaliseringsområdet. Konsultasjonsmøtet er forberedt av et sekretariat sammensatt av KS og de aktuelle departementene.

Dokumentets innhold

Kapittel 1 og 2 omhandler oppfølgingssaker fra forrige konsultasjonsmøte om digitalisering. Kapittel 3, 4 og 5 omfatter saker med sektoroverskridende temaer som KS har spilt inn til møtet.

Vedlegg 1 omfatter referat fra konsultasjonsmøtet om digitalisering 14. september 2020. Vedlegg 2 inneholder orienteringssaker (eget dokument). Disse orienteringssakene er av tidsmessige årsaker ikke tenkt behandlet som ordinære enkeltsaker i møtet.

Utfyllende informasjon om konsultasjonsordningen finnes på Kommunal- og moderniseringsdepartementets hjemmesider på regjeringen.no og hos KS på ks.no.

1 Oppfølging fra forrige møte

Bakgrunn/innledning

I forrige konsultasjonsmøte om digitalisering ble det konkludert med videre oppfølging av flere sentrale saker som KS tok opp i møtet. Sakene skulle tas opp igjen til dette møtet.

Nedenfor er en kort beskrivelse av status og oppfølging for disse sakene. Referat fra forrige møte er vedlagt (Vedlegg 1). Sakshenvisningene samsvarer med saksnumrene fra forrige møte.

Sak 2.1 Samhandling og samstyring på digitaliseringsområdet

Saken følges opp gjennom *Sak 2 Prinsipper for involvering av kommunal sektor i statlig digitaliseringsarbeid* i dette møtet.

Sak 2.2 Ansvarsfordeling mellom stat og kommune i digitaliseringsarbeidet

KS melder om at kommunal sektor erfarer en bevisst eller ubevisst form for «oppgaveglidning», der staten er i ferd med å ta/tar leverandøransvar som griper direkte inn i de kommunale tjenestene, eller hvor det etableres løsninger hvor ansvaret for drift- og forvaltning er delt.

Det ble i forrige møte konkludert med at temaet følges opp i de etablerte samarbeidsfora mellom KS og KMD, og tas opp igjen i neste konsultasjonsmøte om digitalisering.

Sak 5 om felles behandlingsansvar er en del av oppfølgingen siden sist, men arbeidsgruppen fra KS og KMD som følger opp digitaliseringsstrategien, er av den oppfatning at dette er et tema som bør bli belyst bredere og grundigere enn som så.

Forslag til videre oppfølging:

Det gjennomføres en utredning, gjennomført av en ekstern aktør, om temaet som belyser utfordringer og mulige grep man kan gjøre for å løse disse. KS og KMD har dialog om en slik utredning, og finansieringen av denne.

Sak 2.3 Arbeidet med de 7 livshendelsene i digitaliseringsstrategien

KS løftet i forrige konsultasjonsmøte behovet for å avklare forventningene til samarbeid, involvering, organisering og styring av arbeidet med de syv livshendelsene, slik at det enkelte eierdepartement, utførende etat og kommunal sektor blir bedre koordinert og istandsatt til å levere på strategien. Det ble i forrige møte konkludert med at temaet følges opp i de etablerte samarbeidsfora mellom KS og KMD, og tas opp igjen i neste konsultasjonsmøte om digitalisering.

Saken tas opp som egen sak i dette møtet (Sak 3).

Sak 2.4 Nasjonale fellesløsninger

Konklusjonen fra forrige møte er at problemstillingen med deling av data fra kommunene tas opp i arbeidet med ny stortingsmelding om datadrevet økonomi og innovasjon.

I tråd med konklusjonen, er deling av data fra kommunene til viderebruk for næringslivet og andre adressert i [Meld. St. 22 \(2020- 2021\) Data som ressurs – datadrevet økonomi og innovasjon](#). Formålet med meldingen er tilrettelegge for økt verdiskaping med data som ressurs i Norge. Offentlige data er en viktig kilde til innovasjon og næringsutvikling, og meldingen tar opp behovet for å gjøre offentlige data – også fra kommunene - enklere og sikrere tilgjengelig for bruk i nye sammenhenger. Regjeringen vurderer derfor sterkere incentiver overfor offentlige virksomheter, inkludert kommunene, til å dele mer data. Blant annet vil regjeringen oppnevne et offentlig et offentlig utvalg som skal vurdere nytt regelverk for viderebruk av offentlige data. Det skal også gjennomføres en undersøkelse av dataøkonomien i offentlig sektor der hensikten er å anbefale bærekraftige organiserings- og finansieringsmodeller for deling av offentlige data til viderebruk. Regjeringen støtter også etableringen av Datafabrikken som skal gjøre data fra offentlig og privat sektor enklere tilgjengelig for næringslivet, da særlig for små- og mellomstore bedrifter og oppstartsselskaper.

En [rapport utarbeidet av Agenda Kaupang](#) på oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet viser at kommunene i stor grad bruker IT-systemer levert som hylleware fra store og små systemleverandører. Disse standardsystemene er i liten grad tilrettelagt for deling og bedre utnyttelse av data, og ofte blir kommunens egne data «låst inne» i fagsystemene. Det kan være vanskelig for kommunene å få tilgang til dataene både for eget bruk og for deling. Kommunene har også svakere insentiver og færre klare føringer for datadeling enn statlige virksomheter. I tillegg kan manglende kompetanse i kommunene og lav etterspørsel etter data fra næringslivet være faktorer som spiller inn.

2 Prinsipper for involvering av kommunal sektor i statlig digitaliseringsarbeid

Bakgrunn/innledning

Denne saken er en oppfølging av sak om samhandling og samstyring på digitaliseringsområdet fra konsultasjonsmøte om digitalisering den 14. september 2020. Konklusjonen fra møtet var: *"Temaet følges opp i de etablerte samarbeidsfora mellom KS og KMD, og tas opp igjen i neste konsultasjonsmøte om digitalisering."*

Bakgrunnen for arbeidet er den felles digitaliseringsstrategien «En digital offentlig sektor» hvor det bl.a. står at regjeringen i samarbeid med KS vil: «utarbeide retningslinjer med felles prinsipper for når og hvordan kommunal sektor skal involveres i statlige beslutninger som omhandler digitalisering og som berører kommunesektoren». Formålet med saken, er å få innspill til arbeidet som er gjort så langt med å utarbeide prinsipper for involvering av kommunal sektor i statlig digitaliseringsarbeid.

Samordning av digitaliseringsarbeidet i kommuner, fylkeskommuner og statlige virksomheter skal fremover legge grunnlaget for utvikling av sammenhengende tjenester til innbyggere, frivillige organisasjoner og næringsliv. For å lykkes med dette må statlig og kommunal sektor samarbeide på mer forpliktende måter. Dette kan gjøres gjennom samarbeidsmodeller for digitaliseringsarbeidet i offentlig sektor som sikrer samordning og samhandling på tvers av og

innenfor sektorer og forvaltningsnivåer. Modellene skal bidra til at kommunal sektor får reell innflytelse i det nasjonale digitaliseringsarbeidet og omtales som samstyring, uten at dette rokker ved de grunnleggende prinsippene for styring og oppgavefordeling i offentlig sektor. Styringsmodellen for e-helse er et eksempel på involverende samarbeid mellom kommunal sektor og stat, men er kun rådgivende for direktoratet for e-helse og allerede i arbeidet med ny organisering av arbeidet på ehelse-området ble det påpekt behovet for å videreutvikle modellen for å sikre kommunal sektor reell innflytelse også i selve beslutningsprosessene.

Men som påpekt i digitaliseringsstrategien, sikrer ikke en slik rådgivende konsensusstruktur kommunal sektor tilstrekkelig selvstendig innflytelse gitt sektorens rolle som selvstendig forvaltningsnivå.

Konklusjoner fra et råd og/eller utvalg som har/får konsekvenser for kommunal sektor, kan bli behandlet videre i direktoratet og departementet uten at kommunal sektor involveres eller får innsyn i de vurderingene som ligger til grunn for et vedtak eller de anbefalinger som legges frem for Stortinget. Det er ingen automatikk i at KS involveres i den videre behandlingen i direktoratet og deretter i departementet.

I enkelte sektorer kan det mangle modeller for samarbeid mellom stat og kommune. Det kan føre til at tiltak eller saker som har konsekvenser for kommunal sektor ikke blir tilstrekkelig belyst ut ifra kommuneperspektivet i departement eller underliggende virksomhet. Det har også skjedd at et arbeid er kommet svært langt og at førende prinsipper i form av oppdrag eller gjennomførte forprosjekter – sågar ferdig utviklede løsninger er tilpasset statens organisering, før kommunal sektor involveres. Det gjør det krevende å få gjennomslag for kommunenes behov og perspektiver.

Arbeidet så langt har gått ut på å vurdere tydeliggjøring og tilpasning av eksisterende prinsipper for samstyring, samt krav og anbefalinger for involvering av kommunal sektor i statlige digitaliseringstiltak som berører kommunal sektor.

Status for arbeidet presenteres i møtet.

Problemstilling/sentrale diskusjonspunkter

- Hvordan oppleves samarbeidet og samhandlingen mellom statlig og kommunal sektor i dag?
- I hva slags digitaliseringsarbeid skal kommunal sektor involveres?
- Hvor tidlig kan kommunal sektor involveres i statlig digitaliseringsarbeid?
- Hvilke grep kan tas for å involvere kommunal sektor tidligere enn i dag?
- Hvordan kan prinsippet om representativitet bli bedre kjent og få enda bedre etterlevelse fra statlig side?
- Hvordan kan man etablere og videreutvikle samarbeidet om digitalisering i en tidlig fase, også på politisk nivå?
- Hvor langt kan kommunal sektor gå i å forplikte seg overfor staten i samstyring og samarbeid?
- Ønske og behov for å delta og bidra aktivt i det nasjonale digitaliseringsarbeidet sammen med stat er økende. KS ser imidlertid at manglende mekanismer for å

finansiere deltakelse fra kommunal sektor ofte er til hinder for at deltakelse kan skje. Hvordan kan vi fremover sikre at kommunal kapasitet og kompetanse inngår i digitaliseringsarbeidet?

3 Arbeidet med de 7 livshendelsene i digitaliseringsstrategien og øvrig samarbeid om digitaliseringsstrategien

Innspill fra KS

KS opplever i senere tid at tilnærmingen i flere av livshendelsene legger til rette for godt samarbeid og involvering. I enkelte livshendelser har man mobilisert kommuner som representerer kommunal sektor. Erfaringen viser så langt at det kan være krevende å frigjøre ressurser som har sitt hovedvirke i den kommunale tjenesteytelsen for denne type arbeid.

Særlig er de livshendelsene som bygger på innovasjonsmetodikk, eksempelvis Stimulab-støttede «Alvorlig sykt barn» og «Starte og drive en frivillig organisasjon» samt «Dødsfall og arv» godt tilrettelagt for en åpen og likeverdig prosess. Det samme vil trolig «Ny i Norge» med bruk av fremsynt metodikk i regi av Digitaliseringsdirektoratet. For enkelte andre livshendelser er arbeidet mer preget av å fortsette med allerede påbegynte understøttende aktiviteter fra den enkelte statlige etat, uten at man nødvendigvis i tilstrekkelig grad setter livshendelsen og dens utfordringer som helhet på tvers av fagsektorer og forvaltningsnivå på dagsorden. Det gjør det krevende for kommunal sektor å komme i inngrep med arbeidet. KS mener at innovasjonsmetodikk som åpner for å gå grundig inn i de faktiske behovene hos bruker og tenke radikalt annerledes om dagens oppgaveløsning kan være en mer egnet tilnærming. Med en slik innretning vil arbeidet være mer relevant for kommunal sektor..

Temaet drøftes i administrative møter mellom KS og KMD. I felles handlingsplan for digitaliseringsstrategien presenteres arbeidet med sammenhengende tjenester innenfor de syv livshendelsene. Les mer om arbeidet her: [Sammenhengende tjenester innenfor 7 livshendelser | Digdir](#)

Samarbeidet om realiseringen av digitaliseringsstrategien strekker seg langt ut over arbeidet med livshendelsene og sammenhengende tjenester. KS deltar selv, eller sammen med medlemmer, i mange pågående tiltak. Det er likevel utfordrende å være en likeverdig part i samarbeidet når ressurssettingen av statlig side er på plass både i oppfølgingen av strategien (eksempelvis sekretariatet til arbeidet med livshendelsene) og i enkelttiltak (for eksempel Startoff eller arbeidet med “digital assistent”), uten man på kommunal side har fått til tilsvarende oppbygging. KS ønsker å gjennomføre en utredning for å se på gode måter å finansiere innsatsen fra medlemmene for å realisere digitaliseringsstrategien.

Problemstilling/sentrale diskusjonspunkter

- KS ønsker å drøfte med eiere av livshendelsene om innovasjonsmetodikk i sterkere grad kan brukes som inngang til arbeidet med livshendelsene og sees i sammenheng med arbeidet med en samarbeidsavtale mellom KS og regjeringen om innovasjon og bærekraftsagendaen.
- KS ønsker å drøfte hvordan vi sammen kan legge til rette for å sikre god kommunal koordinering, deltakelse og likeverdighet i arbeidet med én digital offentlig sektor, og sammen lykkes med realisering av felles strategi.

4 Informasjonssikkerhet og personvern

Innspill fra KS

Det er mange aktører som veileder innen informasjonssikkerhet og personvern. Blant aktørene er Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM), Datatilsynet, Direktoratet for sivil beredskap (DSB), Digitaliseringsdirektoratet (Digdir), e-Helse (Normen) og Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (NKom) for å nevne et lite utvalg.

IKT-sikkerhetsutvalget (NOU 2018:14 – Sikkerhet i alle ledd) omtaler en rekke etater som har rådgivning og veiledning om IKT-sikkerhet som en tverrsektoriell oppgave. I tillegg veileder ulike sektoraktører på spesifikke fagfelt, slik som helse, e-kom og undervisningssektoren. Ifølge IKT-sikkerhetsutvalgets rapport fremstår veiledningen som gis fragmentert og lite koordinert. For å gjøre det lettere for brukerne å finne frem i den veiledningen som finnes, er det viktig at veiledning som produseres er mest mulig samordnet og helhetlig.

Som en forlengelse av dette, har Digdir etablert nettverk for veiledningsaktører for etater som gir veiledning innen nevnte områder. Formålet med dette nettverket er å informere og involvere ulike etater tidlig i prosessen når veiledningsmateriell utarbeides eller oppdateres, slik at man tidlig skal kunne identifisere områder eller krysningspunkter der det er hensiktsmessig å se veiledning fra forskjellige aktører i sammenheng.

I sum antas dette å være god tilnærming for å kunne koordinere ulikt veiledningsmateriell. Problemstillingen er likevel at det er mange aktører som har sine spesialområder, og veiledningene anses fortsatt å være fragmentert, videre at de er tilgjengelige på ulike steder.

Utfordring for kommunal sektor

Kommunal sektor består av mange sektorer hvor de ulike veiledningene treffer kommune bredt innen informasjonssikkerhet og personvern. For eksempel innen helse skal man forholde seg til Normen. Innen skole skal man forholde seg Utdanningsdirektoratets retningslinjer. Innen administrasjon skal man forholde seg til NSMs grunnprinsipper og Digdires internkontroll, for å nevne noe.

I sum er resultatet at man må forholde seg til mange ulike aktører som «snakker om det samme», med forskjellige lover som dekker ulike myndighetsområder som bakgrunn, med ulikt språk, tilnærming og metodikk. En kommune består av mange sektorer, mens arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern i stor grad er tverrsektorielt da det treffer et kommunestyre, en IKT- og sikkerhetsorganisasjon, og fordi systemene i de fleste tilfeller deler samme infrastruktur, data og sikkerhetsmekanismer. Det nylige data-innbruddet i Østre Toten er et eksempel på en hendelse som rammet alle IKT-systemer i en kommune.

Med dette som et utgangspunkt er det vanskelig for en kommune å forholde seg til så mange ulike aktører på det samme området. Det fører til at arbeidet med å sikre de digitale tjenestene ofte blir skadelidende.

Problemstilling/sentrale diskusjonspunkter

- Hvordan kan vi best tydeliggjøre rolle og ansvar mellom ulike aktører, samarbeide for bedre ressursbruk og koordinere alle veiledningsaktørene (stat og kommune) innenfor informasjonssikkerhetsområdet slik at man får et helhetlig veiledningsmaterieell?

5 Ansvarsfordeling mellom stat og kommune i digitaliseringsarbeidet - felles behandlingsansvar

Innspill fra KS

Sammenhengende tjenester, deling av data, ønske om nasjonale løsninger og å øke samarbeid mellom kommune og stat, bidrar til at kommunene og staten i økende grad bruker de samme datasystemene eller at staten leverer løsninger for innbyggertjenester innen det som tradisjonelt sett og etter loven er kommunenes domene. Noen aktuelle eksempler er vedtaksløsning for arbeidsevnevurdering i NAV etter Nav-loven § 14 a, saksbehandlingsløsning for tildeling av kommunal bolig som utvikles av Husbanken, DigiHelse og innbyggertjenester i samarbeid med Norsk Helsenett og chat om sosiale tjenester på nav.no, der innbyggeren ikke er innlogget. Bruk av felles fagsystemer kan bidra til bedre og mer effektive tjenester, og er ofte ønskelig. I eksemplene over eier staten systemene som også brukes av kommunene, men de prinsipielle problemstillingene vil ikke endre seg selv om det er motsatt. Bruk av samme saksbehandlingsløsning er ikke noe nytt, men mer digitalisering bidrar til at omfanget øker.

Det er viktig for kommunal sektor å ha reell innflytelse over løsningene de bruker, og mulighet til å prioritere ved utvikling og videreutvikling. Det gjelder uavhengig av hvem som eier løsningene. Å bli enige om modeller for samstyring er derfor viktig, og KS skal bidra til samordning. Når det gjelder ansvaret for personopplysningene som ligger i løsningene er ansvaret imidlertid gitt av lovverket. KS skal fortsatt spille en rolle i samordningen, men i motsetning til innflytelse over selve systemet (som kan samordnes) kan ikke den enkelte kommune fraskrive seg behandlingsansvaret eller overlate det til andre hvis de først har fått det.

Personopplysningsloven regulerer behandling av personopplysninger - både hvem som har ansvaret for behandlingen (behandlingsansvarlig) og hva ansvaret består i.

Behandlingsansvarlig er som hovedregel den som oppfyller følgende to kriterier:

- 1) Man bestemmer formålet med behandlingen.
- 2) Man bestemmer midlene (typisk datasystemene) som benyttes i behandlingen.

Det innebærer at loven plasserer ansvaret for behandling av personopplysningene uavhengig av hvem som kontrollerer datasystemene. Ved å ta i bruk et datasystem til egne formål får den enkelte kommune ansvar for all behandling av personopplysningene inkludert sikkerheten i løsningen, også der hvor staten eier og kontrollerer den tekniske løsningen. I praksis krever det en avtale mellom staten og den enkelte kommune som avklarer ansvarsforholdet. En slik avtale endrer imidlertid ikke på kommunenes formelle ansvar overfor den registrerte og tilsynsmyndigheten (Datatilsynet). Det er derfor avgjørende at slike avtaler eksisterer, og er utformet slik at kommunene er i stand til å ivareta sitt ansvar.

Dersom en kommune i fellesskap med staten oppfyller kriteriene for behandlingsansvar oppstår det et *felles behandlingsansvar*. I det ligger at den enkelte kommune og staten i fellesskap må påse at rettighetene til den registrerte blir ivaretatt.

Plassering av behandlingsansvaret kan også gjøres i lov eller forskrift. Oppmerksomhet rundt disse spørsmålene i arbeid med lov og forskrift kan bidra til forenkling.

Problemstilling/sentrale diskusjonspunkter

Økt oppmerksomhet og bevissthet de siste årene rundt håndtering av personopplysninger har synliggjort utfordringene nedenfor, uavhengig av departementssektorene.

- For flere systemer mangler en avtaleregulering av kommunenes bruk av systemet – herunder ansvar for personopplysningene.
- Gitt kompleksiteten som er beskrevet – *kan vi stå i fare for at dette enten bremser utviklingen av sammenhengende tjenester eller at man tar uheldige snarveier?*
- Vi kjenner til tre eksempler på at man har identifisert felles behandlingsansvar mellom kommuner og staten, men ingen der man har fullført prosessen med å inngå avtale om det. Vi mener det er grunn til å tro at det inntreffer i økende grad. Det ser ut som den vanlige avtalestrukturen er at staten er databehandler for kommunene. Denne avtalestrukturen gjør det krevende for kommunene å følge opp om og hvordan ansvaret blir utført i praksis, og «tvinger» dem til å stole på at staten følger opp avtalte forpliktelser. *Hvordan sikrer man en god vurdering av behandlingsansvaret – både for eksisterende og nye løsninger?*
- Hvordan sikrer man at kommunene har reell innflytelse på løsningene der de har det juridiske ansvaret og ansvaret overfor innbyggerne?

KMD
Kommunal- og
Moderniseringsdepartementet

KONSULTASJONER MELLOM STATEN OG KOMMUNESEKTOREN

REFERAT FRA
KONSULTASJONSMØTE OM DIGITALISERING
14. september 2020

Saksnr.: 20/252

Tilstede: *Fra staten:* Statsråd Linda Helleland (KMD), statssekretær Paul Chaffey (KMD), statssekretær Paal Pedersen (KMD), Jan Hjelle (KMD adm), Katarina de Brisis (KMD adm), statssekretær Jorunn Hallaråker Heggelund (BFD), statsråd Bent Høie (HOD), statssekretær Inger Klippen (HOD), Lars Bjørgan Schrøder (HOD adm), statssekretær Anja Johansen (KD)

Fra KS: Bjørn Arild Gram (leder), Gunn Marit Helgesen (1. nestleder), Robert Steen, Lisbeth Hammer Krog, Robert Rastad (video), Tore O. Sandvik, Lasse Hansen (adm.), Kristin Weidemann Wieland (adm.), Asbjørn Finstad (adm)

Dato: 14. september kl. 1400-1600

Møteleder: Linda Helleland (KMD)

Referent: Liv Turid Lieng og Line Richardsen (KMD)

KONSULTASJONSMØTET OM DIGITALISERING

Møtet ble gjennomført med både fysisk og digital deltakelse.

SAK 1. VELKOMMEN

Møtet ble innledet med signering av samarbeidsavtale mellom KS og KMD om oppfølging av ambisjoner og felles tiltak i digitaliseringsstrategien for offentlig sektor.

Statsråden ønsket velkommen til det første konsultasjonsmøtet om digitalisering i historien.

Det ble gitt en kort presentasjon av deltakere fra begge parter.

Det ble ikke meldt inn saker til Eventuelt.

2. TVERRGÅENDE TEMAER

SAK 2.1 SAMHANDLING OG SAMSTYRING PÅ DIGITALISERINGSOMRÅDET

KS innledet med å peke på behovet for etablering av samstyringsmodeller innenfor flere sektorer. E-helseområdet har kommet lengst, men modellen må videreutvikles. Det er nødvendig med tilsvarende modeller på andre områder, for eksempel innenfor oppvekstområdet. Som et tilleggsmoment løftet KS behovet for gode prosesser for involvering og medvirkning når det skal tas beslutninger som har særlig betydning for kommunene.

Fra statlig side er det forståelse for behovet for samstyringsmodeller og prosesser som ivaretar medvirkning. Det er det enkelte fagdepartement som har ansvaret for å etablere samstyringsmodeller.

Konklusjon:

Temaet følges opp i de etablerte samarbeidsfora mellom KS og KMD, og tas opp igjen i neste konsultasjonsmøte om digitalisering.

SAK 2.2 ANSVARFORDDELING MELLOM STAT OG KOMMUNE I DIGITALISERINGSARBEIDET

KS innledet med at kommunal sektor opplever at statlige digitaliseringsinitiativ kan medføre en oppgavevridning der staten kan få et leverandøransvar som griper inn i kommunenes sørge-for-ansvar for kommunale tjenester. I tillegg kan dette utfordre blant annet anskaffelsesregelverket. Det må ses nærmere på rolle- og ansvarfordeling mellom staten og kommunal sektor.

Statsråden viste til at kommunesektoren og staten har sammenfallende oppfatning i denne saken. Dette er også nødvendige avklaringer som må komme i arbeidet med livshendelsene og de sammenhengende tjenestene.

KS viste til at det er et stort mangfold i kommunesektoren. Videre påpekte KS at det ikke nødvendigvis er utviklingskostnaden ved fellesløsninger som er vanskeligst, men heller det at kommunal sektor blir bedt om å dekke kostnader til forvaltning og drift av statlige løsninger uten nødvendigvis være i posisjon til å påvirke verken kostnadsnivå eller prioritering av videreutvikling.

KS gjorde rede for nødvendigheten av koordinering i og mellom kommunene. Det er derfor nødvendig at KS blir involvert i nasjonale tiltak. Fiks-plattformen til KS er sentral for at kommunesektoren kan digitalisere i fellesskap.

Konklusjon:

Temaet følges opp i de etablerte samarbeidsfora mellom KS og KMD, og tas opp igjen i neste konsultasjonsmøte om digitalisering.

SAK 2.3 ARBEIDET MED DE 7 LIVSHENDELSENE I DIGITALISERINGSSTRATEGIEN

KS innledet med at den sektoriserste staten oppleves krevende for kommunal sektor i arbeidet med de syv livshendelsene. Staten bør koordinere seg bedre i arbeidet. De syv livshendelsene treffer ikke helt behovene i kommunene.

I diskusjonen ble det uttrykt undring over at livshendelser som alvorlig sykt barn og etablering av ny bedrift ikke er relevante livshendelser for kommunene. KS presiserte at de ikke er uenige om livshendelsene, men at det burde vært mer samarbeid om disse på forhånd, slik at kommunal sektor kunne deltatt i vurderingen av hvilke livshendelser som det er mulig å få mest ut av, hvilke har best teknologisk grunnlag og hvor det mangler et teknologisk grunnlag.

Det kom også frem et behov for felles beskrivelse av relasjoner i Folkeregisteret. Dette er nødvendig for at kommunene skal kunne utvikle digitale tjenester eller ta nye løsninger i bruk knyttet til barn og unge, og deres omsorgspersoner. Utfordringen er at disse opplysningene ikke ligger i Folkeregisteret i dag og at relasjoner ikke håndteres likt i offentlig sektor. Det ble også trukket frem behovet for e-ID for barn og unge som en forutsetning for å lykkes med tjenesteutvikling for denne gruppen.

Konklusjon:

Temaet følges opp i de etablerte samarbeidsfora mellom KS og KMD, og tas opp igjen i neste konsultasjonsmøte om digitalisering.

SAK 2.4 NASJONALE FELLESLØSNINGER

KS innledet med viktigheten av Fiks-plattformen i det nasjonale digitale økosystemet I denne kommer tjenester gradvis til. Plattformen er et effektivt verktøy for utbredelse og skalering av tjenester i kommunal sektor. Det er viktig at statlige virksomheter er klar over at plattformløsningen finnes.

Fiks-plattformens egnethet for deling av data i kommunesektoren ble tatt opp. KS forklarte at Fiks-plattformen er tilrettelagt for deling av data, men at fagsystemene i kommunene ikke nødvendigvis åpner for dette.

Det ble påpekt fra kommunal side at når staten skal digitalisere noe som berører kommunal sektor, må KS involveres. Digisos er et godt eksempel på at kommunesektoren og staten har lykkes sammen. Det er viktig å koordinere via KS i stedet for å gå direkte til

enkeltkommuner, som ikke vil være representative for sektoren. Dette er for øvrig lagt til grunn i regjeringens digitaliseringsstrategi og bør derfor følges opp slik av alle departement og underliggende etater.

Konklusjon:

Problemstillingen med deling av data fra kommunene tas opp i arbeidet med ny stortingsmelding om datadrevet økonomi og innovasjon.

3. ANDRE AKTUELLE TEMA

SAK 3.1 AVSKRIVINGSTID VED INVESTERING I PLATTFORMLØSNINGER

KS innledet med å beskrive behovet for økt avskrivningstid ved omfattende investeringer innenfor IKT-området.

Statsråden presiserte at problemstillingen ikke er avgrenset til Helseplattformen og Akson og viste til at det er igangsatt et arbeid med forskriften. KS og HOD er involvert i arbeidet. Helse- og omsorgsministeren støttet behovet for avklaring av dette forholdet.

Konklusjon:

Ingen ytterligere oppfølging. Arbeidet med endring av forskriften er igangsatt.

SAK 3.2 EVENTUELLE SPØRSMÅL TIL ORIENTERINGSSAKENE

Det er utarbeidet eget vedlegg med orienteringssaker fra flere departementer. Det ble gitt anledning til spørsmål om orienteringssakene.

Konklusjon:

Ingen oppfølging. Det var ingen spørsmål til orienteringssakene.

SAK 4. EVENTUELT

Det var ingen saker til eventuelt.

Det planlegges for nytt møte våren 2021.

Statsråden takket for møtet. Møtet ble avsluttet kl. 15:30.